

[Peter Ravn.]

hed, når de er fyldt 18 år, for det tredje er det kun et mindretal af dem, der vil fortsætte ved det samme arbejde, når de først har passeret 18 års græsen. Næsten alle drengene og 25 pct. af pigerne udfører hjælpearbejde, håndlangerarbejde uden væsentlig forbindelse med de voksnes beskæftigelse.

Jeg siger dette for at fastslå, at det i almindelighed vil være umuligt at iværsette en undervisning, som er parallelt løbende med den praktiske uddannelse, i hvert fald vil det ikke være muligt at sikre, at de unge får glæde af det som voksne arbejdere, fordi de endnu ikke har fået rigtigt fodfæste i et bestemt arbejdsområde. Efter loven om ungdomsskoler kan vi give de unge en erhvervspræget undervisning, som langt bedre dækker det, vi ønsker, og som har bredere sigte, en undervisning, der gør de unge bedre egnede til at gå ind i det rigt varierede erhvervsliv, hvor de om få år skal finde deres fremtidige arbejdsplads.

Jeg kan altså ikke tiltræde de betragtninger herom, der er anført i betænkningen, og som også er berørt i ændringsforslagene nr. 4 og 6. Jeg nærer for øvrigt også frygt for, at hvis disse tanker blev realiseret, ville det være en bombe under lærlingeuddannelsen. Man siger udtrykkeligt, at man ikke har tilstræbt noget indgreb i den nuværende lærlingeuddannelse, men spørgsmålet er, hvad det praktiske resultat vil blive.

Det er ikke sikkert, at ret mange unge vil melde sig til en 4-årig lærlingeuddannelse, når de på en 2-årig kontraktmæssig ansættelse måske kan nå omtrent det samme resultat. Omvendt er der måske heller ikke så forfærdelig mange virksomheder, der vil antage lærlinge, når de kan nøjes med en 2-årig uddannelse af unge.

Der næst vender jeg mig mod et andet felt, hvor der er uenighed i udvalget, og hvor ændringsforslagene nr. 9, 10 og 11 giver udtryk for partiernes opfattelse. Det drejer sig om betaling af befodringsudgifter og om den godtgørelse, der skal ydes de pågældende under uddannelsen, når de finder sted i dagskoleform og der for den arbejdende er tale om tab af arbejdsfortjeneste. Man er enig om, at de arbejdsløse skal have rejseudgifterne refunderet og have en godt-

gørelse eller uddannelseshjælp, der svarer til den understøttelse, de pågældende ville være berettiget til at få gennem arbejdsløshedsforsikringen. Det betyder, at den arbejdsløse i den situation, han er kommet i, må overveje. På den ene side er han interesseret i uddannelsen, interesseret i at dygtiggøre sig, så hans muligheder på arbejdsmarkedet forøges, på den anden side forsvinder hans chancer for at få arbejde, så længe uddannelsen varer. Han er under uddannelsen afskåret fra at søge arbejde, han kan ikke holde sig til på arbejdspladsen, som han ellers ville gøre, men må træffe sin afgørelse af, om han vil gå glip af chancen for arbejde, så længe uddannelsen står på, eller han vil søge arbejde. Det er man enig om.

Uenigheden i udvalget drejer sig om de arbejdende. Her vil jeg gerne indledningsvis gøre opmærksom på, at baggrunden for denne lovgivning er ønsket om en bedre uddannelse af alle ikke-faglærte arbejdere. Den større konkurrence, vi kommer ud for ved vor indtræden i det større marked, må betyde, at de, der er engageret i produktionen, uddannelsesmæssigt bringes op på det højest mulige niveau. Her drejer det sig om det store felt, de ikke-faglærte arbejdere repræsenterer. De arbejdsløse skal gøres dygtigere, så de snarest muligt igen kan bringes tilbage til produktionslivet. De, der er i arbejde, skal dygtiggøres, så deres effektivitet forøges. Det, jeg gerne vil slå en strøg under, er, at dette er ikke nogen arbejdsløshedsforanstaltning, og at det ikke må blive nogen arbejdsløshedsforanstaltning. Det drejer sig om uddannelsen af de tusinder af ikke-faglærte arbejdere i erhvervslivet. Vi har hidtil haft forskellige former for uddannelse af arbejdsløse. Det afgørende nye i dette forslag er netop, at dets bestemmelser ikke koncentrerer om de arbejdsløse alene, fordi dette ikke alene ud fra samfundsøkonomiske, men også ud fra kursusøkonomiske betragtninger ville være meget uheldigt. Hvis vi skal udnytte kapaciteten på de kursus, der nu skal oprettes, må der skabes uafhængighed af sæsonprægede arbejdsløshedsperioder. For øvrigt skulle vi også gerne komme ind i en tid, hvor beskæftigelsesgraden er så høj, at muligheden for at fylde kurserne med arbejdsløse vil være meget begrænset.